

RESUM

Aquest capítol és ser un recull del comportament de l'activitat, l'ocupació i l'atur a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB) l'any 2010, tot relacionat amb les polítiques d'ocupació, la formació i l'orientació. Així, el nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social al llarg de 2010 ha estat, de mitjana, de 411.617 persones, cosa que suposa una caiguda del 2,61%. En comparació amb les dades de 2009, s'ha produït un descens d'11.021 treballadors afiliats; és a dir, tercer any en què es registra un descens en el nombre d'afiliacions a la Seguretat Social, tot i que respecte a l'any passat aquest descens ha estat més moderat.

Per branques d'activitat, el 2010 es registra un descens en el nombre d'afiliacions en tots els sectors, especialment en el sector de la construcció, que registra els majors decreixements, amb un -11,1% i gairebé 6.000 llocs de feina menys que l'any passat. El sector industrial presenta una baixada del 5,4%; en el sector serveis la caiguda és de l'1,1%, i en el sector primari es pot observar un descens de l'1,6%, amb una pèrdua de 132 ocupats. D'altra banda, el 76,7% dels afiliats estan d'alta al règim general, davant el 19,8% que presenta el règim d'autònom, proporcions que es mantenen més o menys estables respecte als anys anteriors. Aquest any el règim agrari és l'únic que creix, amb un increment del 3,82%.

Les Illes Balears continuen essent la comunitat autònoma amb el percentatge més elevat de població de nacionalitat estrangera, amb el 21,9% sobre el total de població, fet que resulta significatiu si tenim en compte que la població ocupada estrangera ha registrat una mitjana anual de 71.098 treballadors d'alta, el que representa el 17,3% del conjunt d'altas a la Seguretat Social. Així, un any més, les Balears continuen essent la comunitat autònoma amb el major pes de població estrangera sobre el total de treballadors d'alta a la Seguretat Social, com ja passava l'any 2009. Es tracta d'un col·lectiu, el dels estrangers, que s'ha vist especialment afectat per la situació actual de crisi. També es pot observar una concentració més elevada de mà d'obra immigrant en el sector de l'activitat hotelera i en el sector de la construcció.

D'acord amb les dades que ofereix l'Enquesta de Població Activa (EPA), la caiguda de l'ocupació (-1,8%) se suavitzava considerablement l'any 2010 en comparació amb les dades de 2009. Entre la població assalariada, la baixada de l'ocupació afecta únicament l'ocupació indefinida, ja que la població assalariada amb contracte temporal presenta una evolució positiva del 2,1%, mentre que l'ocupació indefinida registra en termes interanuals un descens d'11.575 assalariats. Segons la variable sexe, l'ocupació masculina baixa en tots els sectors, tret en el de serveis, on experimenta un increment del 5,4%. Pel que fa a les dones, l'ocupació femenina es manté en el sector de l'agricultura i els serveis, mentre que experimenta un augment en el sector de la indústria i la construcció.

Per altra banda, en termes d'atur i atesa la suavització de la caiguda de l'ocupació, l'any 2010 s'ha caracteritzat per una tendència clara a l'estabilització, si bé encara no es pot dir que s'hagi entrat en una

fase de reducció de les xifres d'atur. El 2010 s'ha tancat amb 120.000 persones aturades, 15.100 més que en el 2009, la qual cosa equival a un increment del 14,4%. La taxa d'atur s'ha situat aquest any en el 20,4% de mitjana, més de dos punts per sobre de la taxa d'atur de 2009. Així, les Illes Balears ocupen la novena posició pel que fa a la taxa d'atur més alta en el rànquing per comunitats autònomes. Pel que fa a la taxa d'ocupació, les Illes Balears tenen la cinquena taxa d'ocupació de joves menors de 30 anys més elevada de l'Estat, del 46,3%. La primera és Navarra, amb un 49,9%. A més, les dades relatives al nivell d'estudis dels joves a les Illes Balears col·loca la nostra comunitat en darrera posició, amb un 40,8% de joves entre 18 i 24 anys que no han completat l'educació secundària obligatòria, mentre que la mitjana espanyola és del 31,2% i la de la UE-27 del 14,4%.

Quant als índexs de qualitat del treball, la posició de les Illes Balears ha empitjorat lleugerament en els escenaris base, tradicional i intermedi, mentre que s'ha mantingut en l'escenari innovador. La major pèrdua de posicions relatives s'ha produït en la dimensió relativa als salaris i la productivitat, mentre que recupera la primera posició en la dimensió referent a les relacions laborals.

Pel que fa a les polítiques d'ocupació, les Illes Balears gestionen la major part de les polítiques actives d'ocupació transferides i altres promogudes per iniciativa pròpia. Dins aquests programes de promoció de l'ocupació es preveuen diferents mesures i incentius dirigits a fomentar l'ocupació. Entre els beneficiaris d'aquests ajuts hi ha entitats locals, organismes públics, entitats no lucratives i empreses, com també diversos col·lectius de treballadors amb dificultats d'inserció en el mercat de treball.

La formació, l'orientació per a l'ocupació i el reconeixement de l'experiència professional són eixos centrals de les polítiques actives d'ocupació i de lluita contra la crisi. El disseny i el desenvolupament d'aquestes polítiques ha de ser coherent amb l'evolució de la nostra activitat econòmica i les característiques sociodemogràfiques de la població de Balears. Al llarg de 2010, el 96% del total de beneficiaris han estat mesures d'orientació i formació.

Quant a les dades i característiques bàsiques de la negociació col·lectiva a les Balears, reiterant que es tracta d'una estructura de caire sectorial, aquest any s'inclou a la Memòria una anàlisi de les pautes de l'ASE-2011 a la negociació col·lectiva de la Comunitat Autònoma, especialment dels criteris bàsics per a la reforma de la negociació, amb un estudi exhaustiu dels convenis de la CAIB, la conflictivitat laboral i la resolució de conflictes, de caire judicial i extrajudicial, a més d'incloure dades, no tan sols de l'activitat duita a terme pel Tribunal d'Arbitratge i Mediació de les Illes Balears (TAMIB), sinó també les dades relatives als expedients de regulació de l'ocupació i la dinàmica de vagues. Finalment, pel que fa a la seguretat i prevenció de riscos laborals, s'hi inclou un recull del més destacable en relació amb l'àmbit de la negociació col·lectiva, així com les principals dades relatives a la sinistraltat laboral, en què destaca el fet que l'any 2010 l'índex d'incidència ha experimentat un descens d'1,24 punts respecte a l'any 2009, per convertir-se en l'índex més baix des de 1999.